

PATVIRTINTA
Širvintų rajono savivaldybės tarybos
2016 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. 1-352
(Širvintų rajono savivaldybės tarybos
2019 m. lapkričio 28 d. sprendimo Nr. 1-149
redakcija)

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIETINĖS RINKLIAVOS UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IŠ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ IR ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIŲ NUSTATYMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Širvintų rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – vietinės rinkliavos) dydžių nustatymo metodikos (toliau – Metodika) tikslas – nustatyti bendruosius vietinės rinkliavos dydžių nustatymo reikalavimus.

2. Metodika vadovaujasi Širvintų rajono savivaldybė (toliau – savivaldybė) ir Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius.

3. Metodikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose atliekų tvarkymą.

II. BŪTINŲJŲ SU KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMU SUSIJUSIŲ SĄNAUDŲ NUSTATYMAS

4. Būtiniosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos – tiesiogiai su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios pagrįstos sąnaudos, reikalingos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugai suteikti, ilgalaikiam komunalinėms atliekomis tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimui, jos atnaujinimui užtikrinti ir sudaryti komunalinių atliekų turėtojams priimtinas sąlygas dalyvauti tvarkant komunalines atliekas, taip pat mažinti aplinkos taršą.

5. Būtiniosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos apskaičiuojamos kaip atskirų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo veiklų, be kurių neįmanoma įgyvendinti komunalinių atliekų tvarkymo tikslų, nustatytų Širvintų rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plane ir Vilniaus regiono atliekų tvarkymo plane, bendrųjų sąnaudų suma.

6. Būtiniosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos apima šias komunalinių atliekų tvarkymo veiklos sąnaudas:

6.1. mišrių (po pirminio rūšiavimo likusių) komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo, įskaitant perkrovimo įrenginių eksploatavimą, sąnaudas;

6.2. mišrių (po pirminio rūšiavimo likusių) komunalinių atliekų apdorojimo ir šalinimo sąnaudas, įskaitant mokestį už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis komunalinėmis atliekomis, sąvartynų eksploatavimo sąnaudas, įskaitant atidėjimus sąvartynui uždaryti, rekultivuoti ir prižiūrėti po uždarymo;

6.3. į mišrias komunalines atliekas patekusių antrinių žaliavų atskyrimo nuo mišrių komunalinių atliekų ir kitas tvarkymo sąnaudas, išskyrus tas sąnaudas, kurias teisės aktų nustatyta tvarka apmoka gamintojai ir importuotojai;

6.4. didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatavimo sąnaudas, išskyrus tas sąnaudas, kurias teisės aktų nustatyta tvarka privalo apmokėti gamintojai ir importuotojai;

6.5. į komunalines atliekas patekusių pavojingų buitinių (buityje susidarančių) atliekų, didelių gabaritų atliekų, buitijoje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo apvažiavimo būdu ir tvarkymo sąnaudas, išskyrus tas atliekų tvarkymo sąnaudas, kurias teisės aktų nustatyta tvarka privalo apmokėti gamintojai ir importuotojai;

6.6. biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir (ar) tvarkymo sąnaudas;

6.7. kompostavimo aikštelių eksploatavimo sąnaudas;
6.8. kitų komunalinių atliekų (maisto atliekų, tekstilės atliekų ir kitų) rūšiuojamojo surinkimo ir (ar) tvarkymo sąnaudas;

6.9. netinkamų eksploatuoti uždarytų sąvartynų priežiūros po uždarymo sąnaudas;

6.10. komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimo sąnaudas;

6.11. visuomenės švietimo ir informavimo komunalinių atliekų tvarkymo klausimais sąnaudas, išskyrus tas visuomenės švietimo ir informavimo sąnaudas, kurias apmoka gamintojai ir importuotojai Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka;

6.12. komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudas (pavyzdžiui, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus (toliau – Administratorius) darbuotojų atlyginimų, biuro eksploatavimo, kuro, įmokos apskaičiavimo, sąskaitų išrašymo, įmokų surinkimo sąnaudas);

6.13. į būtinąsias sąnaudas įtraukiamos Administratoriaus apskaičiuotos sąnaudos, turėtos organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą regioniniu principu, kai komunalinių atliekų tvarkymas savivaldybėje organizuojamas šiuo būdu.

7. Atsižvelgiant į tai, kad faktinės sąnaudos paaiškėja tik pasibaigus kalendoriniams metams, o pajamas faktinėms sąnaudoms apmokėti būtina užtikrinti veiklos pradžioje, siekiant laiku užtikrinti komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudų apmokėjimą, būtinųjų su komunalinių atliekų tvarkymu susijusių sąnaudų dydis nustatomas iš anksto.

8. Būtinąsios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos turi būti perskaiciuojamos šios Metodikos IV skyriuje numatyta tvarka.

9. Skaičiuojant būtinąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas, turi būti atsižvelgiama į planuojamą atliekų, pateksiančių į savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kiekį ir jų tvarkymo sąnaudas.

10. Būtinąsios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos nustatomos pagal formulę:

$$BS = \sum PS_p + \sum KS_p, \text{ kur:}$$

BS – būtinąsios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos;

PS – atskiros komunalinių atliekų tvarkymo veiklos pastoviosios sąnaudos;

KS – atskiros komunalinių atliekų tvarkymo veiklos kintamosios sąnaudos;

p – atskirų elementų imties indeksas p , kuris kinta nuo 1 iki n , atsižvelgiant į elementų skaičių.

11. Pastoviosios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos – nuo komunalinių atliekų kiekio nepriklausančios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos.

12. Kintamosios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos – su komunalinių atliekų kiekiu susijusios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos.

13. Sąnaudų skirstymas į pastoviąsias ir kintamąsias, atliekamas remiantis savivaldybės pasirinktais kriterijais, kurie turi neprieštarauti bendriesiems apskaitos principams. Pastoviosios sąnaudos suprantamos kaip sąnaudos, nepriklausančios nuo atliekų kiekio pokyčio, o kintamosios sąnaudos – tai sąnaudos priklausančios nuo atliekų kiekio pokyčio.

14. Pagrindžiant kitų kalendorinių metų būtinąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas, turi būti vadovaujama šiais dokumentais ir duomenimis:

14.1. regioniniu ir (ar) savivaldybės atliekų tvarkymo planu;

14.2. praėjusių kalendorinių metų faktinėmis komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudomis;

14.3. galiojančiose paslaugų, darbų atlikimo sutartyse nustatytais kainomis;

14.4. atliekų tvarkymo įmonių patvirtintomis sąnaudų normomis ar normatyvais;

14.5. mišrių komunalinių ir kitų atskirai surenkamų atliekų susikaupimo normomis, jeigu tokios nustatytos;

14.6. rinkos kainomis;

14.7. prognozuojamais atliekų kiekiais;

14.8. numatomu lėšų poreikiu kitiems kalendoriniams metams.

III. VIETINĖS RINKLIAVOS DYDŽIO NUSTATYMAS

15. Vietinė rinkliava nustatoma nekilnojamojo turto objektams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Savivaldybė nekilnojamojo turto objektus suskirsto į kategorijas pagal nekilnojamojo turto objektų rūšis ir (ar) jų paskirtį ar kitus kriterijus.

16. Sąnaudų priskyrimas atskiriems nekilnojamojo turto objektams nustatomas pagal formulę:

$$OS = BS * K_O$$

BS – būtiniosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos, Eur;

OS – būtiniosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos sąnaudos, Eur;

K_O – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos lyginamasis svoris, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$K_O = OA / BA$$

BA – bendras mišrių komunalinių atliekų kiekis, t;

OA – konkrečios nekilnojamojo objekto kategorijos mišrių komunalinių atliekų kiekis, t.

17. Vietinės rinkliavos dydis turi būti toks, kad iš nekilnojamojo turto objektų savininkų arba įgaliotų asmenų surinktomis lėšomis būtų apmokėtos visos būtiniosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos.

18. Taikoma dvinarė vietinė rinkliava, susidedanti iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų.

19. Vietinės rinkliavos pastovioji dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų pastoviąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

20. Vietinės rinkliavos pastoviąją dalį moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys.

21. Vietinės rinkliavos pastovioji dalis konkrečiai nekilnojamojo turto objektų kategorijai nustatoma pagal formulę:

$$OPS_p = OS * PS_p / BS$$

OPS_p – pastoviosios konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos sąnaudos, Eur.

22. Vietinės rinkliavos pastovioji dalis (išskyrus gyvenamosios paskirties, sodų paskirties ir garažų paskirties objektus) nustatoma pagal nekilnojamojo turto paskirtį ir plotą:

$$PRI_p = OPS_p / P_p * 100$$

PRI_p – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos vietinės rinkliavos pastovioji dalis metams 100 kv.m, Eur;

P_p – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos bendras plotas, m².

23. Vietinės rinkliavos pastovioji dalis daugiabučių namų butų savininkams ir įgaliotiems asmenims, kurie naudojami kolektyviniais (bendrais) mišrių komunalinių atliekų kontaineriais, nustatoma pagal gyventojų skaičių:

$$PR2_p = OPS_p / P_d$$

$PR2_p$ – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos vietinės rinkliavos kintamoji dalis metams, Eur;

P_d – gyventojų, kurie naudojami kolektyviniais (bendrais) mišrių komunalinių atliekų kontaineriais, skaičius, vnt.

24. Vietinės rinkliavos pastovioji dalis individualių namų savininkams ir įgaliotiems asmenims, kurie naudojami individualiais mišrių komunalinių atliekų kontaineriais, sodų paskirties ir garažų paskirties objektams nustatoma pagal objektų skaičių:

$$PR3_p = OPS_p / S_p$$

$PR3_p$ – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos vietinės rinkliavos pastovioji dalis metams objektui, Eur;

S_p – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos bendras skaičius, vnt.

25. Vietinės rinkliavos kintamoji dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų kintamąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

26. Vietinės rinkliavos kintamąją dalį moka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys, kuriems teikiama komunalinių atliekų paėmimo ir tvarkymo paslauga.

27. Vietinės rinkliavos kintamoji dalis konkrečiai nekilnojamojo turto objektų kategorijai nustatoma pagal formulę:

$$OKS_p = OS * KSp / BS$$

OKS_p – kintamosios konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos sąnaudos, Eur.

28. Vietinės rinkliavos kintamoji dalis (išskyrus nekilnojamojo turto objektus, kurie naudojami kolektyviniais (bendrais) mišrių komunalinių atliekų kontaineriais, vieno ir dviejų butų individualius namus, daugiabučių namų kaimuose ir miesteliuose, butus, sodų ir garažų paskirties objektus) nustatoma pagal naudojamų mišrių komunalinių atliekų kontainerių skaičių ir tūrį (dydį):

$$KR1_p = K_t * ((KSp - \sum OKSp) / \sum K_t * K_d * K_s)$$

$KR1_p$ – konkretaus mišrių komunalinių atliekų kontainerio 1 ištuštinimo vietinės rinkliavos kintamoji dalis, Eur;

K_t – mišrių komunalinių atliekų kontainerio tūris, m³;

K_d – mišrių komunalinių atliekų kontainerio rūšies ištuštinimo dažnis, vnt.;

K_s – mišrių komunalinių atliekų kontainerių rūšies skaičius, vnt.;

$OKSp$ – kintamosios sąnaudos, priskirtos nekilnojamojo turto objektams, kurie naudojami kolektyviniais (bendrais) mišrių komunalinių atliekų kontaineriais, vieno ir dviejų butų individualiems namams, daugiabučių namų kaimuose ir miesteliuose, butus, sodų ir garažų paskirties objektams, Eur.

29. Vietinės rinkliavos kintamoji dalis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektams, kurie naudojami kolektyviniais (bendrais) mišrių komunalinių atliekų kontaineriais nustatoma pagal gyventojų skaičių:

$$KR2_p = OKSp / P_d$$

$KR2_p$ – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos vietinės rinkliavos kintamoji dalis metams, Eur;

P_d – gyventojų, kurie naudojami kolektyviniais (bendrais) mišrių komunalinių atliekų kontaineriais, skaičius, vnt.

30. Vietinės rinkliavos kintamoji dalis vieno ir dviejų butų individualiems namams ir daugiabučių namų kaimuose ir miesteliuose, butams, nustatoma pagal naudojamų mišrių komunalinių atliekų kontainerių skaičių, tūrį (dydį) ir išvežimo dažnį:

$$KR3_p = K_t * K_d * (OKSp) / \sum K_t * K_d * K_s$$

$KR3_p$ – konkretaus mišrių komunalinių atliekų kontainerio metinė vietinės rinkliavos kintamoji dalis;

K_t – mišrių komunalinių atliekų kontainerio tūris, m³;

K_d – mišrių komunalinių atliekų kontainerio rūšies ištuštinimo dažnis, vnt.;

K_s – mišrių komunalinių atliekų kontainerių rūšies skaičius, vnt.;

$OKSp$ – kintamosios sąnaudos, priskirtos vieno ir dviejų butų individualiems namams, Eur.

31. Vietinės rinkliavos kintamoji dalis nekilnojamojo turto objektams, kurie naudojami kolektyviniais (bendrais) mišrių komunalinių atliekų kontaineriais (išskyrus gyvenamosios, sodų ir garažų paskirties objektus) nustatoma pagal nekilnojamojo turto paskirtį ir plotą:

$$KR4_p = OKSp / P_p * 100$$

$KR4_p$ – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos vietinės rinkliavos kintamoji dalis metams 100 kv.m., Eur;

32. Vietinės rinkliavos kintamoji dalis sodų paskirties ir garažų paskirties objektams nustatoma pagal objektų skaičių:

$$KR5_p = OKSp / S_p$$

$KR5_p$ – konkrečios nekilnojamojo turto objektų kategorijos vietinės rinkliavos kintamoji dalis metams objektui, Eur.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Kasmet iki lapkričio 1 d. būtiniosios sąnaudos perskaičiuojamos ateinantiems finansiniams metams. Būtiniosios sąnaudos perskaičiuojamos atsižvelgiant į praėjusių kalendorinių metų dvylikos mėnesių faktinius, einamųjų metų 1–6 mėn. faktinius ir 7–12 mėn. prognozuojamus finansinius rezultatus, numatomus kainų bei mokesčių pokyčius ir į naujų komunalinių atliekų tvarkymo priemonių įgyvendinimą. Jeigu apskaičiuojant ateinančių kalendorinių metų būtinąsias sąnaudas paaiškėja, kad iš anksto apskaičiuotos prieš tai buvusių kalendorinių metų būtiniosios sąnaudos skiriasi nuo faktinių tų kalendorinių metų sąnaudų (faktinės sąnaudos didesnės arba mažesnės už apskaičiuotas iš anksto sąnaudas), skirtumas išlyginamas apskaičiuojant ateinančių metų būtinąsias sąnaudas.

34. Atsižvelgiant į perskaičiavimų rezultatus, vietinės rinkliavos dydžių koregavimai atliekami, jeigu ateinančių finansinių metų būtiniosios sąnaudos yra 5 ir daugiau procentų didesnės už ateinančiais finansiniais metais priskaičiuotą vietinės rinkliavos sumą pagal patvirtintus vietinės rinkliavos dydžius.

35. Kasmet iki lapkričio 1 d. apmokestinimo parametrų dydžiai (gyventojų skaičius, nekilnojamojo turto objektų skaičius, nekilnojamojo turto objektų kategorijų plotai, mišrių komunalinių atliekų konteineriai ir jų ištuštinimo dažnis) patikslinami ateinantiems finansiniams metams. Tikslinant apmokestinimo parametrų dydžius, naudojami praėjusių visų finansinių metų faktiniai vietinės rinkliavos administravimo informacinėje sistemoje sukaupti duomenys bei turimi naujausi duomenys, reikalingi apmokestinimo parametrų dydžių patikslinimui.

36. Apskaičiuoti vietinės rinkliavos dydžiai keičiami nuostatų numatyta tvarka.
